

خبر

وزیر خارجه طالبان:

با ما به‌عنوان یک کشور

رفتار می‌شود

● سرپرست وزارت خارجه طالبان در افغانستان با بیان اینکه حکومت‌شان خواستار تعامل و روابط خوب با جهان است، از جامعه جهانی خواست تا به این درخواست پاسخ مثبت دهند. امیرخان متقی که در رأس هیئتی برای شرکت در دومین دوره مجمع دیپلماسی آنتالیا در ترکیه حضور دارد، در گفت‌وگو با خبرنگار آنتولی درباره پیام این‌ حکومت به جهانبا اظهار کرد: «ما با دنیا خواهان تعامل و روابط خوب هستیم و از جهان می‌خواهیم به این پیام ما جواب مثبت دهند.» او درباره زمان تشکیل حکومت فراگیر گفت: کابینه موقت در شش ماه گذشته کارهای بسیار خوبی انجام داده و هنوز هم تلاش‌ها جریان دارد که چطور بتواند وضعیت اقتصادی، امنیتی و کمک‌ها بشری و خدمات خوب انجام دهد. این اصلاحات صورت‌گرفته در حکومت موجب تکامل تدریجی آن شده است. اینکه این فرایند چه زمانی به انجام خواهد رسید، نمی‌توانم پیشگویی کنم.» متقی معتقد است: «نیروهای مخالف در افغانستان وجود ندارد؛ البته شخصیت‌های مخالفی در بیرون از افغانستان هستند. ما به همه پیغام داده‌ایم که به کشور عزیز خود بازگردید. از آنها دعوت کردیم باز هم دعوت خواهیم کرد. ما در تمام امور دیپلماسی جهانی که رفت‌وآمد داریم، احترام خیلی خوبی نسبت به ما دارند. تعاملی که با ما دارند، مثل یک حکومت به رسمیت شناخته‌شده است.» به گفته او «طالبان به همه جهان این پیام را داده است که دیپلماسی باید یک ضرورت، نه‌تنها برای کشورهای ضعیف و غریب بلکه برای کشورهای بزرگ نیز باشد. ۵۰ کشور شامل آمریکا و ناتو در افغانستان بودند؛ اما نتوانستند که امنیت را تأمین و داعش را کنترل کنند. درحالی‌که حکومت جدید افغانستان، امنیت مثال‌زدنی را در این کشور تأمین کرده و مراکز داعش را از بین برده است. کشورهای جهان باید با افغانستان همکاری کرده و حکومت جدید را به رسمیت بشناسند. به آمریکا فشار آورند که درایی‌های افغانستان را آزاد کند. ما با دنیا خواهان تعامل و روابط خوب هستیم و از جهان می‌خواهیم به این پیام ما جواب مثبت دهند.»

توافق ترکیه و یونان برای بهبود روابط دوجانبه

● اداره ارتباطات ترکیه اعلام کرد که رجب طیب اردوغان و نخست‌وزیر یونان بر سر بهبود روابط دوجانبه و تمرکز بر روی دستور کار مثبت توافق کردند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری آنتاولی، براساس بیانیه اداره ارتباطات در دیدار بین رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه و نیکوس میستوتاکیس، نخست‌وزیر یونان، علاوه بر روابط دوجانبه، بسیاری از تحولات منطقه‌ای و جهانی ازجمله آخرین مسائل ژئوپلیتیکی و پیامدهای حمله روسیه به اوکراین مورد بحث و بررسی قرار گرفت. این بیانیه افزود که ترکیه و یونان «مسئولیت ویژه‌ای در ساختار امنیتی اروپا دارند؛ ساختاری که با حمله روسیه به اوکرام تغییر کرده است. در این دیدار همچنین بر «منافع دوجانبه»، «تجارت دوجانبه ۱۰میلیارددلاری» اتخاذ شود، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. اردوغان با تکرار گام‌های ترکیه برای بازکردن صفح جدیدی در روابط دوجانبه، به میستوتاکیس گفت که «به «پیشرفت» در موضوعات مرتبط با «دریای اژه، مبارزه با تروریسم و مهاجرت غیرقانونی» باور دارد. رئیس‌جمهوری ترکیه افزود که این مسائل می‌تواند از طریق «مذاکراتی صادقانه» حل‌وفصل شود و در نتیجه این دو کشور همسایه نه‌فقط در مواقع بحران بلکه باید همیشه مذاکره را داشته باشند.

با تداوم جنگ روسیه علیه اوکراین کشورهای دیگری غیر از کشورهای عضو ناتو، تماس‌ها و رایزنی‌های خود برای پایان این جنگ و برقراری آتش‌بس میان مسکو و کی‌یف را آغاز کرده‌اند. دراین‌میان قطر که رابطه‌ش خوبی با روسیه و همچنین غرب دارد، برای پایان‌دادن به این جنگ و همچنین احیای توافق هسته‌ای با ایران که به دلیل مانع‌تراشی مسکو، روند آن دچار وقفه شده، اعلام آمادگی کرده و محمد بن عبدالرحمن آل‌ثانی، وزیر خارجه قطر، برای آغاز رایزنی‌ها به مسکو سفر کرد. پیش‌ازاین، وزیر خارجه قطر در تماس تلفنی با دیمیتری کولبا، همتای اوکراینی خود، خواستار خوششترن‌داری همه طرف‌ها و اجتناب از تشدید تنش‌ها در بحران اوکراین شد. براساس بیانیه وزارت خارجه قطر، شیخ محمد بن عبدالرحمن آل‌ثانی در این تماس گفته است‌که قطر از همه طرف‌ها می‌خواهد تا با خوششترن‌داری، اختلاف‌ها را از طریق گفت‌وگوی سازنده و روش‌های دیپلماتیک حل‌وفصل کنند و منازعات بین‌المللی را با روش‌های صلح‌آمیز متوقف کنند.

براساس برنامه اعلام‌شده، آل‌ثانی قصد دارد با سرکنی لاروف، همتای روس خود و همچنین احتمالا با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، دیدار کند. پیش‌ازاین نیز شیخ تمیم بن‌حمد آل‌ثانی، امیر قطر، دو بار با ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین، تلفنی گفت‌وگو کرده بود. حمله روسیه به اوکراین، باعث شده تا قطر به‌عنوان کشوری ثروتمند که به‌طور سنتی سیاست خارجی متعادلی دارد، فرصت را برای ایفای نقش در حل این بحران مناسب ببیند تا از این طریق موقعیت خود را ارتقا ببخشد. از زمان اشغال خاک اوکراین از سوی روسیه، قطر کویت حداقل در موضع‌گیری‌های خود، تنها اعضای شورای همکاری خلیج فارس بوده‌اند. جدی‌ترین دفاع را از تأمینت ارضی اوکراین انجام داده‌اند. این اولین بار نیست که دوحه علیه مسکو موضع‌گیری می‌کند. روسیه به‌عنوان یک بازیگر مخالف وقوع انقلاب در جهان عرب و فراتر از آن، منافعی در سوریه، لیبی و دیگر مناطق دارد که اغلب با منافع امارات متحده عربی همسو و در تضاد با رویکرد سیاست خارجی قطر است. اگرچه هیچ خصومتی بین روسیه و قطر وجود ندارد، اما آنها در درگیری‌های مختلف که در خاورمیانه و شمال آفریقا رقم خورده، هرکدام از یک طرفِ درگیر حمایت کرده‌اند. به‌همین‌دلیل

جهان

تحریکات قطر برای آتش‌بس میان روسیه و اوکراین

میانجیگری محتاطانه دوحه

کاز روسیه به اروپا را ندارد؛ اما می‌تواند به کشورهای اروپایی کمک کند تا منابع واردات گاز خود را متنوع کنند. اعضای اتحادیه اروپا مانند

ایتالیا نگران احتمال اعمال تحریم‌های غرب علیه نفت و گاز روسیه هستند. این امر باعث می‌شود کشورهایی مانند ایتالیا و حتی آلمان دچار خاموشی، افزایش قیمت انرژی و اختلال در انتقال کالاها ناشی از کمبود گاز شوند. این کشورها مایل هستند تا در بحبوحه این بحران بین‌المللی، به قطر و سایر کشورهای صادرکننده گاز روی بیاورند.

در همین راستا به‌تازگی لوئیجی دی مایو، وزیر خارجه ایتالیا، به همراه مدیر شرکت «انی» (بزرگ‌ترین شرکت نفت و گاز ایتالیا) راهی الجزایر شدند و کمی پس از این سفر هم به قطر رفتند تا درمورد همکاری‌های ایتالیا و قطر در حوزه انرژی گفت‌وگو کنند.

«لی جن سیم»، استادیار دانشگاه خلیفه، هم می‌گوید: «قطر می‌تواند یک برنده در این جنگ باشد؛ زیرا گسترش مداوم ظرفیت گاز طبیعی مایع این کشور ممکن است به‌مرور جای روسیه را بگیرد.»

با وجود تنش بین دوحه و مسکو ناشی از سیاست‌های روسیه در خاورمیانه و شمال آفریقا، این دو کشور راه‌هایی برای همکاری عملی پیدا کرده‌اند و در حوزه‌های ورزش، گردشگری، زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری همکاری خود را

حمایت قطر از اوکراین را نمی‌توان امری عجیب دانست.

منافع در حوزه انرژی

در کنار عوامل ژئوپلیتیکی، منافع مرتبط با انرژی هم باعث می‌شود تا دیدگاه قطر درمورد جنگ اوکراین، همسو با کی‌یف باشد. دوحه به‌عنوان یک تولیدکننده مهم گاز، با توجه به رقابت با روسیه در این زمینه، می‌تواند دستاوردهای چشمگیری داشته باشد و از تحریم‌های اعمال‌شده علیه مسکو به سود خود استفاده کند؛ آن هم در شرایطی که اروپایی‌ها مصمم به تنوع‌بخشیدن به منابع گازی خود و کاهش وابستگی به انرژی روسیه هستند. روسیه درحال‌حاضر حدود ۴۰ درصد گاز کشورهای اروپایی را تأمین می‌کند. اعضای اتحادیه اروپا اکنون به قطر و سایر کشورهای غنی از گاز از جمله الجزایر، جمهوری آذربایجان، نروژ و ایالات متحده برای تأمین گاز روی آورده‌اند.

«آندریاس کریک»، استادیار کینگز کالج لندن، به‌رویتز می‌گوید: «درواقع این جنگ در خدمت منافع قطر است. کشورهای اروپایی به دنبال گاز طبیعی هستند تا گاز خود را تأمین کنند و قطر یکی از این تأمین‌کنندگان LNG (گاز طبیعی مایع) است. اگر این جنگ رخ نمی‌داد، اروپایی‌ها شاید هیچ‌وقت به فکر کاهش یا قطع وابستگی به انرژی روسیه نمی‌افتادند.»

با اینکه قطر ظرفیت جایگزینی کامل صادرات

حمله به اوکراین از منظر گذار در روابط بین‌الملل

روپا بیش از هرچیز در هنجارسازی قوی است و چین با تقویت بازگانی و صنایع برتر تکنولوژیک تلاش می‌کند تا جایگاه خود را تثبیت کند. در این میان روسیه در دو حوزه نظامی و انرژی اهرم‌های نسبتاً پر قدرتی دارد و بنابراین تنگنای استراتژیک و قدقان توان اجماع‌سازی و قدرت نرم احساس غالب این کشور در دوران گذار در روابط بین‌الملل است.

این احساس تنگنا –که از قضا ذهن تاریخ را به یاد حس تحقیر هیتلر و آلمانی‌ها از باب شکست در جنگ اول می‌اندازد– از آغاز قرن جدید به پدیده‌ای خاموش ولی فعال به نام ولادیمیر پوتین منجر شده که هرچند ممکن است با مخالفت‌های داخلی مواجه باشد؛ درعین‌حال پاسخی برای حس تحقیرشدگی و درحاشیه‌ماندن ملت روسیه است. همین روحیه است که البته به شدتی نیست که بتوان آن را خواسته‌ای ملی در روسیه قلمداد کرد، موجب تلاش پوتین برای استخلاص از تنگنای مذکور شده است. تهاجم روسیه به آبخازا و اوستیای جنوبی در ۲۰۰۸ شبه‌جزیره کریمه و اشغال آن در ۲۰۱۴ و حالا اوکراین طبعاً مابازاهای نظامی و علی‌الارض این استخلاص و تقلاباست.

از سوی دیگر گرایشی در تحلیل وجود دارد که اتفاقا این روسیه است که با حمله به اوکراین به دام آمریکا افتاده است و حالا نه راه پس دارد و نه راه پیش. هم آمریکا تلاش می‌کند هر تنش و درگیری‌ای را به‌سوی یک بازی امنیتی و نظامی سوق دهد که خود در آن برتری دارد و هم روسیه خود را دارای تنها دو اهرم نظامی و انرژی می‌داند که باید از هر دو برای ارتقا و تثبیت قدرت خود به‌عنوان یک بازیگر عمده بین‌المللی و فرامنطقه‌ای استفاده کند.

بنابراین ایالات متحده از به خرج‌دادن هر کاری که می‌توانست جلوی تهاجم روسیه به اوکراین را بگیرد، خودداری کرد و روسیه نیز خود را به‌شدت نیازمند چنین ابتکار عملی دید. هرکدام از این دو بازیگر که بازی با ریسک بالا را انتخاب کرده‌اند، به امید پیروزی به میدان آمده‌اند؛ روسیه به امید پیشروی در شرق اروپا، جلوگیری از دست و پا درازکردن و مدرن‌کردن مرزهای غربی خود، نمایش قدرتی که هرکسی جسارتش را ندارد، آغاز کرد. آمریکا هم به دنبال اجماع‌سازی، مشروعیت‌سازی بین‌المللی، اعمال قدرت، بازسازی ناتو و نیز موقعیت حقوقی روسیه در نظم بین‌المللی و تضعیف سازمان ملل متحد بود. اما در این میان فارغ از ملت اوکراین و نیز ملت اروپایی که به‌واسطه تهدیدهای امنیتی و نیز بار

گسترش داده‌اند. سرمایه‌گذاری‌های درخورتوجه اداره سرمایه‌گذاری قطر (QIA) در شرکت بزرگ روسی «روس نفت» بر دیدگاه دوحه درمورد چگونگی واکنش به این درگیری و تلاش‌های غرب برای تحت فشار گذاشتن اقتصادی روسیه تأثیر گذاشته است.

به‌همین‌دلیل دوحه مراقب بوده تا از واکنش تند به این جنگ به گونه‌ای که خشم حکومت پوتین را برانگیزد، اجتناب کند. دوحه درمورد تأکید بر دفاع از تمامیت ارضی و حاکمیت اوکراین به‌درستی موضعی محافظه‌کارانه اتخاذ کرد؛ موضعی که می‌تواند به قطر کمک کند تا نشان دهد عنوان «متحد اصلی غیر ناتو» برای واشنگتن شایسته این کشور است. باین‌حال، قطر از حمایت مالی و نظامی اوکراین در این جنگ خودداری کرده است.

رویداسرائیل به مناقشه

از سوی دیگر اسرائیل نیز در روزهای گذشته تحرکاتی برای برقراری آتش‌بس در اوکراین انجام داده و ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین، هم پس از تماس‌های تلفنی با نفتالی بنت، نخست‌وزیر اسرائیل، ادعا کرده که بنت آمادگی میانجیگری میان روسیه و اوکراین و میزبانی مذاکرات برای آتش‌بس را مطرح کرده است. این اظهارات زلنسکی هنوز با تأیید اسرائیل و روسیه روبه‌رو نشده است.

نفتالی بنت به‌تازگی در سفری از پیش اعلام‌نشده به مسکو، به مدت سه ساعت در کرملین با ولادیمیر پوتین دیدار کرد. به گزارش رسانه‌های اسرائیلی، زلنسکی در جریان سفر نفتالی بنت به مسکو قرار گرفته بود و بلافاصله در پایان دیدار او با ولادیمیر پوتین، بنت در تماس تلفنی مجدد با رئیس‌جمهوری اوکراین، او را از جزئیات این ملاقات آگاه کرده است.

باین‌حال مقام‌های اوکراینی می‌گویند طرف میانجیگر در یک بحران نباید فقط نقش «صندوق پست» پیام‌ها را بازی کند؛ بلکه باید طرحی برای پایان تنش ارائه دهد. به گفته مقام‌های اوکراینی اسرائیل به منافع خود در قبال روسیه توجه دارد و هدفش از میانجیگری، حفظ این منافع بوده است. این مقام اوکراینی تأکید کرده است که بنت علیه تجاوز روسیه به اوکراین موضع‌گیری نکرده، به اوکراین سلاح نمی‌دهد و روسیه را نیز تحریم نکرده است و شاید نتواند نقش واقعی یک میانجیگر را ایفا کند.

ادامه از صفحه اول

پیچیده در غبار!

در حوزه سرمایه‌گذاری، اجرای ۴۸ پروژه با سر و صدای بسیار کلید زده شد. طرح‌هایی که جزئیات آنها مشخص نیست، از معلوم‌نبودن قهرست این طرح‌ها و مشخصات فنی و نحوه تأمین مالی و میزان ارزآوری و سوددهی و… آنها تا نقش‌شان در تکمیل زنجیره ارزش محصولات بالا و پایین‌دستی و اصولاً پیکره‌بندی صنعت کشور و نسبت آنها با آمایش سرزمین و سازگاری با منابع آبی و محیط زیستی کشور و سیاست‌های صنعتی و اقتصاد کلان و رقابتی و نه گلخانه‌ای و رانت‌زایودن آنها و… در ارتباط با کاهش قیمت‌ها، پروژه «درج قیمت تولیدکننده» به‌عنوان مهم‌ترین ابتکار دولت سیزدهم کلید خورد که با انتقادهای بسیاری از سوی کارشناسان و فعالان و تشکل‌های اقتصادی و صنعتی مواجه شد. اینکه اگر با نصب یک اتیکت قیمت بشود، کالاها را ارزان کرد پس چه لزومی به کنترل تورم و بهبود فضای کسب‌وکار و… وجود دارد؟ البته در همین روزهای اخیر به نوعی بر بهبودی این اقدام اذعان شد. اما به‌جای لغو این اقدام، کار را خراب‌تر و فرسندنگان را موظف به درج هر دو قیمت (تولیدکننده و مصرف‌کننده) روی کالاها کردند. تکلیف مانع‌شاه‌برکنیزترین موضوع اقتصادی یعنی ارز ترجیحی هنوز ناشخص است و با وجود حذف آن از ردیف‌های بودجه، به سبب نبود راهکار مشخص و جایگزین، تکلیف قیمت کالاهای درافت‌کننده این ارز و مصرف‌کنندگان، یعنی کل جامعه، با قیمت این کالاها نامعلوم است. هم‌تراز با ارز ترجیحی، موضوع طرح یارانه بنزین و اختصاص سهمیه به افراد به جای خودرها نیز همچنان بلا تکلیف است و گویا این طرح در جزیره کیش در حال اجرای آزمایشی است. در این مدت البته دولت چند موضوع را به‌شدت دنبال و صدادوسمه هم بسیار پیگیر آنها بوده است. مواردی مانند موضوع انبارهای گمرک و خالی‌کردن آنها از کالاهای توقیفی و بلا تکلیف، وصل‌شدن تمام دستگاه‌ها به سامانه ملی مجوزها و انجام مراحل مجوزدهی از طریق این سامانه برای ازین‌بردن امضاهای ظالمی و آزادسازی سواحل دریاها و… که این همه اقدامات می‌توانست مثبت باشد اگر برخورد تبلیغاتی و سطحی با آنها نمی‌شد. چنان‌که آزادسازی سواحل دریاها بدون اجرای هم‌زمان طرح‌های مشخص گردشگری و بدون آن‌که گام بعدی این برچیدن حصارها و دیوارها مشخص باشد به جز به نابودی این سواحل با اتراق مردم و پارک خودرو و انباشت زباله و… به چیز دیگری ختم نمی‌شود. همچنین است سامانه‌های کسب‌وکار که در نبود مؤلفه‌های مناسب اقتصاد کلان و از جمله مهم‌ترین آنها سرمایه و سرمایه‌گذاری و تداوم سایه رکود صرفاً به کاهش موانع بوروکراتیک منجر شده و نه رشد و توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی. درباره انبارهای گمرک نیز چنین است که باید ریشه این معضل را که بی‌ثباتی سیاست‌گذاری‌های دولت و صدور انواع بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و نیز فضای تورمی است درمان کرد. در مجموع آن‌که در این مدت چند ماهه نه راهبرد و گفتمان دولت به مسائل و مشکلات و ایرجاش‌های اقتصادی کشور مشخص بود و نه نیروی اجرایی و ساختار بوروکراتیک توانست حلاقتی در اجرای همین طرح‌های معمول و نصفه و نیمه به خرج دهد. به نظر باز هم طبق روال سابقان، توپ در زمین درآمدهای نفتی است و افزایش این درآمدها پس از انجام توافق (احتمالی-موقت) و سرازیرشدن دلارهای حاصله به اقتصاد، البته به بهانه حمایت از محرومان و اقتصاد مقاومتی و… و پوشاندن همه ضعف‌ها و ناکارآمدی‌ها زیر این مایع لوج یا به‌قبول یکی از بنیان‌گذاران اوپک، «مدفوع شیطان»! مگر آنکه منافع ملی اصل قرار گیرد و از فرصت تاریخی ایجادشده در تجاوز روسیه به اوکراین، برای بهبود و توسعه روابط اقتصادی با غرب و حضور قدرتمند در بازارهای انرژی جهان استفاده شود. در غبار دل ما آه عبث پیچیده است/ این نه ابری است که از یاد پریشان گردد (صائب تبریزی)

۱- تعبیری از خوان پایلوزی الفونسو، وزیر نفت ونزوئلا در دهه ۱۹۶۰ که گفت: «این (نفت) مدفوع شیطان است و ما داریم در مدفوع شیطان غرق می‌شویم.

چهارشنبه‌سوری جشنی ایرانی – شیعی

بعدها با آمدن دولت صفوی به‌طور کلی می‌توان گفت دگر چیز، آیین‌های مرسوم هرساله ایرانیان بود. متأسفانه امروز یکی از هنجارهای مهم جامعه، به ناهنجاری به دلیل عدم توجه و درک صحیح از این آیین مشترک ایرانی و شیعی تبدیل شده است. از جمله ویژگی‌های مثبت آیین چهارشنبه‌سوری آن است که در واقع مردم سعی می‌کنند در چهارشنبه آخر سال مشکلات و ناراحتی‌ها خود را به اتمام رسانده و با روحیه‌ای بهتر و با امید سال بعد را شروع کنند. به‌طور مثال مراسم قاشق‌زنی تعلق پیدا می‌کند به آن افرادی که به دنبال معامله، کسب‌وکار یا حتی آشتی با افراد هستند، به در خانه شخص مورد نظر رفته و در حین برگزاری این رسم قاشق‌زنی علامتی از خود را با کاسه به داخل خانه فرستاده و در صورتی که شخص مزبور موافق با گذشت، بخشش و آشتی دوباره بود یا موافق با معامله یا هر پیشنهاد دیگری شیرینی در ظرف بگذارند و در غیر این‌صورت با گذاشتن ذغال نشان می‌دهند که این امر را منقطع می‌دانند. این سنت در شهرهایی که سردسیر بوده‌اند به شکل شال‌اندازی از دودکش خانه‌ها صورت می‌گرفته است.